

Ielūkojies ekspozīcijā “Sirdsapziņas ugunskurs”

Cēsīs kopš 2018. gada 23. augusta skatāma unikāla vēstures ekspozīcija “Sirdsapziņas ugunskurs”, kas vēsta par cēsnieku un kādreizējā Cēsu apriņķa iedzīvotāju nacionālo pretošanos Latvijas okupācijai no 1940. līdz 1950.gadu vidum. Cēsīs kopš 2018. gada 23. augusta skatāma unikāla vēstures ekspozīcija “Sirdsapziņas ugunskurs”, kas vēsta par cēsnieku un kādreizējā Cēsu apriņķa iedzīvotāju nacionālo pretošanos Latvijas okupācijai no 1940. līdz 1950.gadu vidum.

Ekspozīcija kas iekārtota autentiskā apcietinājuma vietā, bijušajā čekas īslaicīgās aizturēšanas izolatorā ar sešām apcietināto kamerām un divām palīgtelpām. Katrā kamerā apmeklētājiem atklājas drosmi un pašizliecību apliecināošs pretošanās stāsts. Viens no stāstiem ir par nacionālo partizānu atbalstītājiem, Skrapču ģimeni no Raunas pagasta “Krūklantiem”, kas līdzīgi kā tūkstošiem citi viņu laikabiedri Latvijas laukos vairākus gadus atbalstīja un nenodeva čekai mežabrāļus, kas ar ieročiem rokās cīnījās pret okupantiem.

Par spīti milzīgam pārspēkam un bargajiem sodiem, ko padomju okupācijas vara kopš 1944. gada rudens vērsa pret nacionālajiem partizāniem un viņu atbalstītājiem, tās centieni apkarot pretošanos nepilnu piecu gadu laikā bija izrādījušies neefektīvi. Lai vairotu efektivitāti, tika īstenota 1949. gada 25. marta deportācija. Tā lielā mērā skāra tieši lauku iedzīvotājus, tika izsūtīti tūkstošiem nacionālo partizānu atbalstītāji un nacionālo partizānu ģimenes locekļi.

Lauku iedzīvotāju atbalsta tīkls nacionālajiem partizāniem bija nozīmīgs valstsgribas spēka apliecinājums. 12 gadus ilgajā nacionālo partizānu karā (1944-1956) visā Latvijā atbalstu partizāniem sniedza vairāk nekā 20 000 Latvijas iedzīvotāju, no kuriem liela daļa tika represēti.

Ekspozīcija “Sirdsapziņas uguns” sniedz iespēju vairot zināšanas Latvijas okupācijas vēsturē un padziļināt izpratni par nacionālās pretošanās dalībnieku motivāciju. Ekspozīcija pieejama latviešu, angļu, krievu, vācu valodās un Pils ielā 12, Cēsīs atvērta apmeklētājiem no trešdienas līdz piektdienai plkst.11.00-19.00 un sestdienās, svētdienās plkst.12.00-20.00.

Video veidojis mākslinieks Rolands Briedis

Ekspozīcijas “Sirdsapziņas uguns” izveide ir Latvijas Politiski represēto Cēsu biedrības iniciatīva un represēto dāvana Latvijai Valsts simtgadē. Tās izveidi atbalstīja LR Kultūras ministrija, LR Iekšlietu ministrija, Valsts Kultūrkapitāla fonds, Valmieras novada fonds, Konrāda Adenauera fonds, Cēsu novada pašvaldība un vēl deviņas novadu pašvaldības, kas mūsdienās atrodas kādreizējā Cēsu apriņķa teritorijā: Amatas, Ērgļu, Jaunpiebalgas, Madonas, Smiltenes, Priekuļu, Pārgaujas, Raunas, Vecpiebalgas, kā arī privātie ziedotāji un sponsori. Ekspozīcijas ideju un saturu izveidoja kuratore Elīna Kalniņa sadarbībā ar vēstures konsultantiem, okupācijas vēstures pētniekiem, vēsturniekiem Inesi Dreimani un Zigmāru Turčinski. Ekspozīcijas mākslinieki - Krista un Reinis Dzudzilo.